

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИЧНА РОБОТА У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Освітня програма: Дошкільна освіта за другим (магістерським) рівнем

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методична робота у закладах дошкільної освіти
Рівень вищої освіти	Другий(магістерський)
Викладач (-і)	кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Надія Богданівна
Контактний телефон викладача	+38 (098)-95-198-82
E-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація до навчальної дисципліни

Зміст освітньої компоненти «Методична робота у закладах дошкільної освіти» розроблено з урахуванням актуальних завдань методичного забезпечення освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, що передбачає набуття здобувачами здатності створювати інноваційне освітнє середовище в ЗДО, аналізувати пріоритетні завдання методичного супроводу діяльності вихователів, організаційні аспекти підвищення рівня їх компетентності, осмислення теоретико-прикладних питань організації методичної роботи в закладах дошкільної освіти в сучасних умовах (суспільні виклики, воєнний стан тощо) та формування необхідного практичного досвіду для організації методичної роботи в ЗДО.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання освітньої компоненти: розкриття сучасних завдань, підходів, методів організації та забезпечення умов ефективної методичної роботи в закладах дошкільної освіти; розвиток ключових компетентностей педагогічних працівників для реалізації стратегічних завдань реформування освіти, відповідно до основних напрямів державної політики в галузі дошкільної освіти, сприянні безперервному професійному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

Завдання:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, управлінських, та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності вихователя ЗДО в умовах децентралізації освіти;
- отримання додаткових і вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів науково-методичного супроводу безперервного професійного розвитку фахівців дошкільної освіти;
- формування організаційно-педагогічних умінь студентів щодо організації методичної роботи в умовах ЗДО;
- оволодіння навичками самостійної роботи з нормативно-правовими документами та науково-методичною літературою;
- оволодіння методикою науково-методичної та науково-дослідної роботи з актуальних проблем дошкільної освіти.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-5. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності

СК-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

СК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

СК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

СК-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

СК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання

ПРН-1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПРН-2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-3 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН-4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН-5 Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПРН-7 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН-9 Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПРН-10 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18

самостійна робота	60
-------------------	----

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	012 Дошкільна освіта	Перший	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Методична робота з педагогічним колективом.			
Тема 1. Організація методичної роботи у сучасних ЗДО України	2	2	10
Тема 2. Організаційно-методична діяльність методиста ЗДО.	2	2	10
Тема 3. Методична служба в системі дошкільної освіти України.	2	2	10
Тема 4. Форми методичної роботи у ЗДО.	2	4	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Контрольно-аналітична діяльність у ЗДО.			
Тема 5. Контрольно-аналітична діяльність вихователя-методиста.	2	4	10
Тема 6. Педагогічний аналіз освітньо-виховної роботи вихователів ЗДО.	2	4	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_pove2.pdf Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні заняття – 45 балів, за контроль самостійної роботи – 5 балів, за екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту) як КСР.
Вимоги до письмових	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування. Письмові

робіт	роботи виконуються у формі есе, презентацій, ментальних карт (на вибір) до кожного практичного заняття, поточні тестування в системі дистанційного навчання. Індивідуальне завдання у формі презентації. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання практичних завдань та завдань запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б. Вага оцінки за всі практичні заняття – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен форма задачі – комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи) Академічна доброчесність Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Пропуски занять (відпрацювання) Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)
- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/> / Невідповідна поведінка під час заняття Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти» Ознайомитися із положенням можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D%BD%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polozhenja/>

Додаткові бали Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни. Неформальна освіта Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному

університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою:
<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Базова література:

1. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб.. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
<http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/15970/1/Bohush.pdf>
2. Підготовка майбутніх вихователів до методичної роботи у закладі дошкільної освіти: навчально-методичний посібник для здобувачів освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта / автор-упорядник Р.Г. Найда. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 132 с. <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/17935/1/Ruslana%20Naida.pdf>
3. Скрипник Н. І. Методична робота в дошкільній освіті : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. Пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т дошкільної та спец. освіти. Умань : Візаві, 2019. 108 с.
https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/12208/2/metod_robota_zdo.pdf
<http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/handle/123456789/2500>
4. Шинкар Т. Методична робота в закладах дошкільної освіти: нормативно-правові аспекти // Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 28, том 4, 2020. С. 252-257.
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/32650/1/Shynkar_MRvZDONPA_2020.pdf
5. Психолого-педагогічний супровід формування професійно-методичної спрямованості особистості майбутніх фахівців дошкільної освіти: (колективна монографія) / А.М.Богуш, Л.І.Березовська, С.В.Діхтяренко, Н.В.Маліновська, Р.Г.Найда / За загальною і науковою редакцією дійсного члена НАПН України доктора педагогічних наук, професора А.М. Богуш. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 296 с.
<http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/17878/1/Psychological%20and%20pedagogical%20support%20of%20formation.pdf>
6. Співакова , А., & Шинкар , Т. (2022). Методичний супровід освітнього процесу в групах дітей раннього віку засобом ІКТ: дефінітивний аналіз. *Grail of Science*, (22), 245–249. <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/article/view/727>
7. Деленко В. Методична підготовка як необхідна складова професійної підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти. *Людинознавчі студії*. Серія «Педагогіка». 2023. № 16(48). С.72-78. <https://doi.org/10.24919/2413-2039.16/48.10>
8. Мачинська Н. Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2023. Вип. 38. С. 171-180. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/11861/12280>
9. Мачинська Н. Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2023. Вип. 38. С. 171-180. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/11861/12280>
10. Методичні рекомендації до дисципліни «Методична робота в закладах дошкільної освіти». Спеціальність: 012 Дошкільна освіта, за другим (магістерським) рівнем Укладачі: Надія Лазарович, Тетяна Бабюк. Навчально-методичне видання. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2024 – 80 с.
11. Скрипник Н. І. Методична робота в дошкільній освіті : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. Пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т дошкільної та спец. Освіти. Умань: Візаві, 2019. 108 с.

12. Примірне положення Про методичний кабінет закладу дошкільної освіти. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0372729-18#Text>

Допоміжна література:

1. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання. монографія / за заг. ред. О.Красовська. Рівне: О. Зень, 2021. 560 с. URL: https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/bitstream/123456789/2517/1/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF_%D0%86%D0%9F%D0%9E_%D0%9F%D0%95%D0%94%D0%90%D0%93%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%9A%D0%90_%D0%A4%D0%86%D0%9D%D0%86%D0%A8.pdf
2. Вергун Ю. Як у дитсадку забезпечити дієву систему якості освіти. Цифрове видавництво MCFR, 2021. URL: <http://surl.li/aazhp>.
3. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів ДСТУ 4163-2020: Наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від 01.07.2020 №144. URL: https://zakon.help/files/article/11494/ДСТУ%204163_2020.pdf.
4. Кіндрат І. Проблеми менеджменту дошкільної освіти в сучасному освітньому просторі. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2013. № 5 (264), Ч. II. С. 137-143.
5. Лебідь О. Сутність та основні поняття стратегічного управління загальноосвітнім навчальним закладом. *Вісн. Черкас. ун-ту* : наук. журн. Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. Черкаси : Вид-во Черкас. нац. ун-т. Педагогічні науки, 2015, 32 (365). URL: <https://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/1803>
6. Макаренко С. «Актуальні проблеми організації освітнього процесу у ЗДО» : методичні рекомендації щодо розробки індивідуального навчально-дослідного завдання для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Маріуполь: Маріупол. держ. ун-т, 2022. 73 с.
7. Мартинець Л. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навчальний посібник. Вінниця, 2018. 196 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/92/1/20.09_Управлінська%20діяльність%20керівника_.pdf.
8. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти: Наказ Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 № 01-11/71. URL: https://sqe.gov.ua/images/materials/Методичні%20рекомендації/ЗДО/Методичні_рекомендації_внутрішня_система_забезпечення_якості_освіти_ЗДО.pdf.
9. Положення про заклад дошкільної освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 305 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 р. № 86). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-п#Text>.
10. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 р. № 2628-III. Дата оновлення: 16.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>.
11. Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні Лист МОН від 02.04.2024 № 1/3845-22 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voynenogo-stanu-v-ukrayini>
12. Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році. Лист МОН від 21.08.2023 № 1/12490-23 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-okremi-pitannya-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20232024-navchalnomu-roci>

13. Про затвердження примірної інструкції з діловодства у дошкільних навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.10.2012 № 1059. *Дошкільне виховання*. 2012. № 10. Вкладка. С. 1-16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1059736-12?i>.
14. Романюк І.А. Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 280 с.
15. Організаційно-розпорядча документація дошкільного навчального закладу: методичний посібник. Упорядкув.: Т.Панасюк, Н.Омельяненко, Л.Льченко. К.: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2016.
16. Пономаренко Т. Управління в системі дошкільної освіти: навчальний посібник. Краматорськ: КЕГІ, 2012. С. 8-235.
17. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. С. 178-213.
18. Рекомендації МОН України від 17.05.2023 № № 1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/24 року» URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-pidgotovku-zakladiv-osviti-do-novogo-navchalnogo-roku-ta-prohodzhennya-osinno-zimovogo-periodu-202324-roku>
19. Шанскова Т. І. Професійний розвиток педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у процесі методичної роботи. *Педагогіка формування творчої особистості у вищих і загальноосвітніх школах*. Запоріжжя, 2020. Вип. 70, т. 4. С. 45-50.
20. Шинкар Т. (2020). Методична робота в закладах дошкільної освіти: нормативно-правові аспекти. Науковий збірник *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, Том 4, № 28, с. 252-257. <https://op.ua/ru/pedclass/nauchnaya-statya/metodichna-robota-v-zakladah-doshkilnoyi-osviti-normativno-pravovi-aspekti>

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Н.Б.